

Sp. zn. 3/2016/NZ/TG
Datum 26. července 2016

Vážený pan
npor. Mgr. Pavel Kabíček
vedoucí
Obvodní oddělení Benešov
Policie České republiky
Jiráskova 993
256 01 Benešov

Vážený pane vedoucí,

dne 28. ledna 2016 proběhla ve smyslu ustanovení § 1 odst. 3 a odst. 4 písm. b) ve spojení s ustanovením § 21a a 15 zákona 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, neohlášená systematická návštěva policejních cel zřízených při Obvodním oddělení PČR Benešov, Jiráskova 993, 256 01 Benešov. Tímto Vás informuji o svých závěrech, ke kterým jsem dospěla na základě provedeného šetření. Zároveň, prosím, přijměte mou omluvu za časový odstup, se kterým Vám své závěry zasílám. Nejedná se o běžnou praxi, ale o důsledek individuálního pochybení zaměstnankyně Kanceláře.

Návštěvu provedly právničky Kanceláře veřejného ochránce práv Mgr. Tereza Gajdušková a Mgr. et Mgr. Romana Jakešová, které hovořily s Vaším zástupcem a dvěma policisty, kteří běžně vykonávají službu dozorcího. Odpovědi oslovených policistů se poměrně významně lišily, proto bych na úvod ráda uvedla, že na konkrétní pochybení upozorňuji i v těch případech, kdy vycházím jen z výpovědi jednoho z policistů. Právničky Kanceláře se dále podrobně seznámily s příslušnou spisovou dokumentací a služebními pomůckami, a to jak ve fyzické, tak i v elektronické podobě vedené formou evidence trestního řízení. Ze strany policie jim byla poskytnuta veškerá součinnost, za což Vám děkuji.

Chci Vás upozornit na konkrétní zjištěné problémy a pochybení.

- (1) **Umístění osobě musí být do cely vydán formulář poučení o jejích právech a povinnostech. Osoba má právo ponechat si poučení u sebe po celou dobu omezení osobní svobody.**¹

Dle policistů, se kterými mnou pověřené právničky Kanceláře hovořily, se umístěným osobám vydává poučení do cely v případě, že si o ně požádají. Praxi, kdy je umístěné osobě vydáváno poučení do cely pouze na její výslovnou žádost, považuji za nesprávnou. Vydání poučení nelze podmiňovat žádostí umístěné osoby. Poučení musí policisté vydat umístěné osobě do cely bez dalšího. Umístěná osoba musí mít možnost se kdykoliv během pobytu v cele se svými právy a povinnostmi seznámit. Prostředkem k tomu je právě formulář poučení. **Doporučuji vydávat osobě umístěné do cely formulář poučení, nepodmiňovat jeho vydání výslovnou žádostí a ponechat umístěné osobě poučení po celou dobu omezení osobní svobody/umístění v cele.**

---

1 čl. 15 odst. 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009

- (2) **Při provádění prohlídky osoby před umístěním do cely je třeba vyloučit plošný přístup, kdy se každá osoba musí úplně svléknout a třikrát dřepnout.**

Právničky Kanceláře zjistily, že při provádění prohlídky před umístěním do cely se musí každá umísťovaná osoba celá svléknout donaha a dle některých policistů také dělat dřepy. S takovým postupem nesouhlasím. „Mělo by být vyvinuto veškeré rozumné úsilí k minimalizaci pocitu trapnosti; zadržené osoby, které jsou prohledávané, by běžně neměly být žádány, aby svlékly všechno své oblečení zároveň, např. by jim mělo být povoleno, aby sundaly oděv od pasu nahoru a oblékly se, než budou sundávat další oblečení.“² Pro důkladnější prohlídku osoby spočívající v provádění dřepů musí existovat dostatečné důvody. Tyto důvody je třeba uvést do služebních pomůcek. **Doporučuji provádět prohlídky osoby tak, aby prohlížené osobě bylo umožněno sundat nejprve oděv od pasu nahoru a obléknout se, než budou sundávat oblečení od pasu dolů. Dále doporučuji okamžitě ustoupit od praxe plošného provádění dřepů. Pokud bude provedení dřepů v individuálním případě vyžadováno, je potřeba důvody uvést do služebních pomůcek.**

- (3) **Odebrat brýle, jakožto zdravotní pomůcku, lze jen na základě individuálního zvláštního důvodu, který je třeba zaznamenat do informačního systému. Brýle nesmí policie odebírat plošně.**

Někteří policisté uvedli, že umístěným automaticky odebírají brýle. Zákon umožňuje odebrat brýle i jinou zdravotní pomůcku pouze v individuálních případech poté, co byl zjištěn „zvláštní“ důvod pro odebrání zdravotní pomůcky (odlišný od toho, že se jedná o věc způsobitou ohrožit život nebo zdraví).³ Tento „zvláštní“ důvod pro odebrání je potřeba uvést do služebních pomůcek.⁴ **Doporučuji ponechávat umístěným brýle. Brýle lze odebrat jen na základě individuálně vyhodnocených „zvláštních“ důvodů. Ty je nutné zaznamenat do informačního systému, či jiných služebních pomůcek.**

- (4) **Cela musí být vybavena v souladu s přílohou č. 1 k závaznému pokynu policejního prezidenta č. 159/2009.**

Právničky Kanceláře během návštěvy neviděly některé položky z povinného vybavení cel (např. trenýrky, jednorázové nádoby, dámské hygienické vložky).⁵ **Doporučuji zajistit minimální materiálové vybavení v souladu s pokynem policejního prezidenta.**

- (5) **Osoba umístěná v cele má právo na provedení základní hygieny. Proto je potřeba jí bez dalšího vydat do cely základní hygienické potřeby, tedy i zubní kartáček.**

Dle sdělení některých policistů je zubní kartáček vydán umístěné osobě jen na její výslovné požádání. Tento postup hodnotím jako nesprávný. Nutnost žádat o vydání zubního kartáčku staví umístěnou osobu do nežádoucí a zvýšené závislosti na ostraze. Pokud v individuálním případě z důvodu použití kartáčku jako věci způsobilé ohrožit život nebo zdraví umístěné osoby není kartáček vydán, je třeba tuto skutečnost a související okolnosti včetně konkrétního zdůvodnění evidovat ve služebních pomůckách. **Doporučuji vydávat**

---

2 Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 1. až 10. dubna 2014, bod 22.

3 § 29 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

4 Poznámky ze systematických návštěv policejních cel v roce 2010, bod č. 17, dostupné na www.ochrance.cz.

5 Čl. 4 odst. 1 příloha č. 1 k závaznému pokynu policejního prezidenta č. 159/2009.

zubní kartáček bez dalšího, a v případě jeho individuálního nevydání uvádět tuto skutečnost včetně popisu okolností a důvodů do dokumentace.

- (6) **Osoba omezená na svobodě má právo zajistit si na vlastní náklady právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Za tímto účelem poskytne policista neprodleně nezbytnou součinnost, požádá-li o ni tato osoba.**⁶

Z rozhovorů s některými policisty vyplynulo, že by v případě poskytnutí nezbytné součinnosti při realizaci práva na právní pomoc hledali advokáty i kontakty na ně prostřednictvím internetových vyhledávačů. Takový postup může představovat nežádoucí prodlení. Pro splnění požadavku na poskytnutí nezbytné součinnosti bez prodlení je potřeba využívat policejní intranet obsahující seznam advokátů. Část seznamu s místně dostupnými advokáty, a v případě žádosti úplný seznam by měl být zpřístupněn umístěné osobě, aby si vybrala advokáta, kterého by pak příslušný policista vyrozuměl. **Doporučuji využívat policejní intranet pro poskytnutí údajů o advokátech.**

- (7) **Osoba umístěná v cele má právo podávat návrhy, podněty a stížnosti, které policista zabezpečující výkon ostrahy cely bezodkladně předá nadřízenému k dalšímu opatření.**⁷

Někteří policisté uvedli, že by osobě umístěné v cele neumožnili v průběhu pobytu v cele sepsat stížnost, tuto možnost by jí dali až po jeho ukončení. **Doporučuji umožnit osobě umístěné v cele realizovat právo podávat návrhy, podněty a stížnosti.**

Podle § 21a odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv Vás žádám, abyste se ke shora uvedenému písemně vyjádřil ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu.⁸ Svá zjištění jsem rovněž zaslala na vědomí řediteli Krajského ředitelství policie Středočeského kraje.

Ještě jednou Vám děkuji za poskytnutí veškeré součinnosti.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

---

6 § 24 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

7 Čl. 15 odst. 4 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009.

8 Uvedené ustanovení stanoví: „Ochránce vyzve zařízení, aby se k jeho zprávě, doporučením nebo návrhům na opatření k nápravě vyjádřilo ve lhůtě stanovené ochráncem. Takto může ochránce vyzvat i zřizovatele zařízení, nebo příslušné úřady. Shledá-li ochránce jejich vyjádření dostatečnými, zařízení, popřípadě jeho zřizovatele, nebo příslušné úřady o tom vyrozumí. Jinak ochránce po obdržení vyjádření, nebo po marném uplynutí lhůty může postupovat obdobně podle § 20 odst. 2.“